

Vyškovský cedník 2009

Sborník oceněných prací
literární soutěže pro děti a mládež
Vyškovska

Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Knihovna Karla Dvořáčka

Obsah

Úvodní slovo	4
Vyhodnocení soutěže	5
Anežka Hrežová - Rukopis	6
Robert Maschke - Míšelec	8
Karel Nippert - Cesta	11
Andrea Špaková – Mezi nebem a peklem	16
Kateřina Vrbacká – 27 dní a 26 nocí	21
Jana Zápotocká – Nečekané dědictví	24
Lucie Lukačovičová – Toro dragón	29

Třikrát a dost! (?)

Tato zásada by měla platit pro návrh zákona, který před časem projednávali poslanci českého parlamentu. Rozhodně však neplatí pro literární soutěž Vyškovský cedník. Jak počtem účastníků, tak pestrostí a různorodostí témat nezůstal třetí ročník pozadu za dvěma předcházejícími. Potěšující je opakovaná účast některých mladých tvůrců, ale ještě více těší, že každým rokem přibývá těch, pro něž je soutěž premiérou.

Ať jsou vedeni snahou poměřit síly v tomto tvůrčím klání, nebo chtějí jen vynést své dílo „na světlo boží“, nic to nemění na skutečnosti, že kolem nás žije dost citlivých, vnímavých, kreativních a talentovaných mladých lidí, co dokáží své vidění světa přetavit do slov a slovům dát uměleckou podobu. Není to dobrý argument pro lidi, kteří často s despektem a kritickým odsouzením hodnotí současnou mládež?

Jestliže jsme si před rokem kladli otázku, zda můžeme v souvislosti s Vyškovským cedníkem mluvit o vznikající tradici, po letošním kole už je na místě říci, že dobrá věc, která se zrodila před třemi lety, zapustila pevné kořínky. A i když oceněných vítězů je jen malý zlomek, ctíme v tomto případě známé olympijské heslo - není důležité zvítězit, ale zúčastnit se.

Proto poděkujeme mladým autorům letošního ročníku a vyslovme přání, abychom se s nimi setkávali v budoucnu. A až se za pár let sejdem na autogramiádě s mladým spisovatelem, třeba řekneme: „Ejhle, prošel Vyškovským cedníkem.“

Libuše Procházková, ředitelka nadace Tři brány
předsedkyně odborné poroty

Vyhodnocení soutěže

Soutěž proběhla ve dvou kategoriích, hodnocení provedla porota ve složení:

Libuše Procházková, předsedkyně poroty, zástupkyně vyhlášovatele

Dagmar Marušincová, zástupkyně vyhlášovatele

Pavla Karásková

Tomáš Dorazil

Petr Muzikář

Do soutěže bylo zasláno celkem 54 prací. V první kategorii soutěžilo 17 prací, ve druhé 36, jedna práce nebyla do soutěže zařazena.

Třetí ročník Vyškovského cedníku byl věnován českému orientalistovi, biblistovi, cestovateli, etnografovi a spisovateli prof. ThDr. Aloisi Musilovi, od jehož úmrtí uplynulo v roce vyhlášení 65 let. Motto znělo *Za hranice všedních dnů*.

Patronka soutěže spisovatelka *Lucie Lukačovičová* se rozhodla ocenit dvě práce: *Cestu* Karla Nipperta a *Míšence* Roberta Maschkeho.

Vítězové soutěže:

1. kategorie, 11 – 14 let

Oceněny byly dvě práce bez určení pořadí.

Anežka Hrežová – Rukopis

Jana Zápotocká – Nečekané dědictví

2. kategorie, 15 – 19 let

1. **Andrea Špaková – Mezi nebem a peklem**

2. **Kateřina Vrbacká – 27 dní a 26 nocí**

3. **Karel Nippert – Cesta**

Anežka Hrežová

Rukopis

Jednoho příjemného srpnového dne jsem jako obvykle šel do antikvariátu. Když jsem procházel regály s knihami, narazil jsem na jednu velmi zvláštní. Měla koženou vazbu a byla přepásaná opaskem s velkou zdobenou přezkou. Vypadala velmi staře. Zvědavě jsem ji otevřel. Stránky byly popsány zvláštními ornamenty a tvary. Bylo to písmo nějakého neznámého jazyka. Připadalo mi to neuvěřitelné, ale bylo to, jako by ta kniha pocházela z nějakého neznámého a podivného světa. Rozhodl jsem se, že si ji koupím. Musel jsem zjistit, jaká tajemství ukrývá. Prodavač mi řekl, že si ji smím odnést zadarmo. Ta prý v ceníku není; byla tu prý odjakživa, ale nikdo o ni nejevil zájem.

Odnesl jsem si ji tedy domů. Potřeboval jsem člověka, který by dokázal rozluštit to písmo. Měl jsem štěstí. Našel jsem totiž jistého pana Webera, odborníka na zaniklé jazyky a stará písma. Knihu jsem mu zanesl. Pan Weber po důkladných studiích zjistil, že je to nějaká kronika. Pár stran mi přeložil a poslal mi je. Byl to doklad o nějaké bitvě. Rozradostněn, že odhalím alespoň jedno tajemství z knihy, dal jsem se hned do čtení. V centru Agentury pro mimozemskou aktivitu, kde veškerý personál tvořili speciálně cvičení agenti, kteří měli na starost likvidaci problémových mimozemšťanů žijících na Zemi, začínal pracovní den. Obyčejně měl každý agent alespoň jeden zásah denně, ale bylo to velmi jednotvárné. Nikdy totiž neměli nic moc vážného. Dnes je to ale jiné. Je znát, že dnes je ve vzduchu cosi velkého a nemohu si být jist, že to není nebezpečné.

Moje tušení se potvrdilo. Na informační středisko Agentury přišla znepokojující poplašná zpráva o obléhání a chystaném útoku Wendigů na planetu Karino. Byla to úpěnlivá prosba o pomoc. Anonymní, pro všechny případy. Šéf Agentury, velký D, svolal generální radu. Sešli se tam všichni agenti a profesionálové. Velký D se ujal slova: „Vážení, přišla zpráva z Karina. Mají problémy s Wendigy, kteří se na ně chystají zaútočit.“

„Ale Kariňané nejsou v boji zkušení, nevědí, jak bojovat!“ zakřičel někdo.

„No právě.“

„Co když je to lest? S Wendigy už dost dlouho neměl nikdo problém.“

„To je ale nesmysl! Už jsi někdy zažil, aby Kariňané posílali pro pomoc jen tak?“ rozohnil se D. „Musíme jim pomoci. Všechny systémy odteď na nejvyšší stupeň pohotovosti. Všichni buďte ve střehu. Sestavím skupinu těch nejlepších z vás a pojedete na záchrannou bojovou misi na Karino,“ prohlásil slavnostně velký D.

Do této skupiny zvolil tři nejlepší agenty S, J a O, počítačového mága Ooku a bojovníky Camerona a Coxe. Byla vyhlášena všeobecná pohotovost. Skupina zachránců se hotovila k odjezdu. Byli vybaveni nejmodernějšími zbraněmi, které

v Agentuře měli. Dostali také tu největší a nejlepší bitevní loď, schopnou v případě potřeby zmizet z radaru, která tak umožňovala nepozorovaně proniknout a získat moment překvapení. Zdá se, že je vše připraveno. Ale ne, šéf a vybraní agenti někam odešli. Delší dobu se neukázali. A už se vracejí a za nimi jdou podivná robotická stvoření, všechna naprosto stejná. Klony! Velká armáda klonů. Tím se šance na vítězství rozhodně zvýšily. Výprava, doprovázena fanfárami a pozdravnými gesty, odlétá.

Jakmile se loď dostala z gravitačního pole Země, vystřelila rychlostí světla směrem na Karino. Když byli na dohled, loď se automaticky zneviditelnila. Posádka zírala na Karino ve směsici hrůzy a překvapení. Planeta byla obležena snad tisícem nepřátelských lodí. „Tohle vůbec nebude snadné,“ prohlásil hlavní agent.

„Ale vždyť my jsme teď neviditelní a tam, mezi dvěma radary, je místo na proniknutí, pane,“ oponoval mu bojovník Cox.

„Tak jdeme na to. Připravte se.“

Šlo to lépe, než si představovali. Za chvíli už se plížili k uvězněným Kariňanům do katakomb, stále pod ochranou neviditelného programu lodi. Kariňané byli velmi šťastní z jejich příchodu a ještě více z toho, že přivezli posily.

„Pojďte sem, pánové. Jsme velmi rádi, děkujeme za vaši pomoc. Naši nejzkušenější válečníci jsou vám k službám. Není jich moc, ale určitě pomohou.“

„To ano, děkujeme.“

Začali připravovat obranné vojsko. Trvalo to několik dní, ale štěstí jim po tu dobu přálo. Nepřítel stále nezjistil jejich přítomnost. Za těch několik dní byla armáda připravena k boji. Kariňany, kteří měli zůstat ukrytí v katakombách, zejména ženy a děti, ovládl strach. I mezi bojovníky zavládl neklid a nejistota. Bitva se ale nezadržitelně blížila. Nadešel den bitvy. To ráno v katakombách nikdo nezpíval a nevykřikoval nebojácné řeči. Na všechny padla úzkost a strach. Jen agenti byli podivně sebevědomí a klidní. Proč, nikdo nevěděl. Velitelé počkali na vhodnou chvíli a vyrazili do pole. „První oddíl s agentem S na východ. Druhý s agentem J na západ. Třetí oddíl se mnou na jižní stranu. Cameron s Coxem ze středu na sever se svým oddílem. Ooka půjde k centrále a ohlídá počítače. Do boje! Za svobodu!“ volal agent O. Byly to tuhé boje. Moment překvapení sice udělal své, ale Wendigové měli stále početní převahu. I přes vydatnou pomoc klonů vojákům Agentury brzy začaly docházet síly.

Bitva se pomalu, ale jistě začala pro obránce Karina vyvíjet špatně. Už to vypadalo, že všechno bylo marné a že si Wendigové tuto planetu nadobro podrobí, když se najednou otřásla půda pod nohama bojujících a na pomoc obráncům přicházely zbylé záložní síly Agentury s dalšími klony a zbraněmi nejmodernějších technologií. S touto pomocí po dlouhých, vytrvalých bojích byla nakonec planeta Karino zachráněna. Všichni se radovali a Wendigové se dali na ústup. „Hurá! Děkujeme, přátelé! Zachránili jste naše životy a náš domov. Jakou žádáte odměnu?“ „To nic. Snad jen bychom potřebovali jednu rychlou loď. Volá nás vedení, musíme jít. Doufáme, že se vám podaří Karino obnovit.“ „Prosím! Tu loď vám s radostí dám. Děkujeme.“

Výprava odletěla zpět na Zemi. Když dorazili, viděli, že budou muset všem lidem změnit vzpomínky, protože poničená planeta Karino byla patrná i z této vzdálenosti. Agenti se rozjeli do všech končin Země a vymazali vzpomínky na Karino z paměti lidí. Nyní už je vše ve starých kolejích. Je ale dost možné, že ne na dlouho.

Zapsal: Detekritos, kronikář karinský. Dočetl jsem. Zůstal jsem fascinovaně a ohromeně hledět na slova napsaná na tom papíře. Nechtělo se mi věřit, že je něco takového vůbec možné. Nechápal jsem to. Nikdy jsem nevěřil v život mimo planetu Zemi, ale teď tu přede mnou ležel na stole hmatatelný důkaz o jeho existenci. Nevěděl jsem, co mám dělat. Měl bych tu kroniku zanést do muzea, vědcům ke studiu, vrátit ji zpět do antikvariátu nebo schovat někam, kde ji nikdo nenajde? Neměl jsem ponětí. Protože už bylo hodně pozdě, usoudil jsem, že bude lepší nechat to rozhodování na zítřek.

Velmi dlouho jsem přemýšlel, co udělám. Nakonec jsem se rozhodl, že tu knihu vrátím tam, kde jsem ji našel. Myslel jsem, že to tak bude pro všechny lepší. Uvěřil jsem totiž, že ve vesmíru je nějaký život a to hodně změnilo můj pohled na svět a mé myšlení. Vrátil jsem jí zpátky, aby si ji ti, kdo ji tam dali, mohli zase jednou vzít zpět. Tyto dny byly rozhodně nejpodivnější v mém životě. Díky nim jsem ale pochopil mnoho věcí a mohl tak změnit některé špatné věci ve svém životě. Tento příběh mě opravdu na chvíli odnesl za hranice našich běžných lidských možností.

Robert Maschke Míšenec

„Musíme ho zabít, než se probudí,“ ozval se hlas někde ve tmě.

„Ne!“ ozval se jiný. „Nemůžeme to udělat, vynaložili jsme takové úsilí, než se nám to povedlo.“ Ty hlasy se mezi sebou hádaly a já cítil, že zde nyní nejsem v bezpečí.

„Ustup,“ ozval se ten první.

Otevřel jsem oči a viděl, jak se ke mně přibližuje nějaká nestvůra. Tehdy jsem poprvé uviděl démona. Ten démon se ke mně přibližoval se zbraní v ruce. Nebylo tam moc světla. Náhle jsem si však něčeho všiml. Za tím démonem do místnosti pronikal paprsek světla. Pokud jsem chtěl přežít, musel jsem to risknout. Démon byl ode mě jen tak na tři metry a já se proti němu rozběhl. Démon se rozpráhl a chystal se mi uštědřit ránu. Jen tak tak jsem mu uhnul a běžel směrem, odkud vycházel paprsek světla.

Démon při svém pokusu mě zabít ztratil rovnováhu a upadl. Tím jsem si koupil trochu času. Utíkal jsem ze všech sil. Vyběhl jsem ven a skočil do křoví. Těsně potom vyběhl i démon. Naštěstí si mě nevšiml. Stékal mi pot z čela a jen jsem doufal, že mě tady nenajde. Chvilí stál na místě a pak odešel pryč. Měl jsem štěstí, ale nemohl jsem si vzpomenout, jak jsem se tam dostal, vlastně jsem si vůbec nepamatoval na nic před

touto událostí. Neměl jsem však čas na toto myslet, na tomto místě jsem nebyl v bezpečí. Co kdyby si přivedl další? Předem mnou byl vstup do lesa a já si uvědomil, že bych se tam mohl dobře schovat. Les byl temný a já měl stále pocit, jako by mě tam někdo sledoval. Najednou kolem mě někdo proběhl. Někdo mi skočil do cesty. Byl to nějaký malý a chlupatý tvor. Byl vysoký asi jako desetileté dítě. Po něm ke mně přiskočilo několik dalších se zbraní v ruce. Ten první mi něco řekl v jazyce, kterému jsem nerozuměl a pak jsem ucítil ostrou bolest v zádech. Sáhl jsem na místo, kde jsem to ucítil a když jsem se pak podíval na ruku, byla celá od krve. Potom do mě začali bodat i ostatní. Ležel jsem na zemi a měl jsem zavřené oči a nepřál jsem si nic jiného, než abych už konečně umřel.

Když jsem pak znovu otevřel oči, uviděl jsem, jak ty malé potvory umírají. Někdo mě chytl za ruku a promluvil ke mně: „Máš štěstí, že jsem tudy šel, jinak bys byl už mrtvý.“ Nebyl jsem schopen mu poděkovat. Krev ze mě tekla úplně všude. Myslel jsem si, že umřu, ale zničehonic mě obklopil červený dým a moje rány se zacelovaly. A co víc, cítil jsem se tak silný, že bych dokázal vše, nač pomyslím. Nyní tu byl jiný problém. Moje vyléčení zděsilo mého zachránce. Taková moc patřila totiž jen démonům. Rozhodl se proto, že mě zabije. Tasil meč a já byl najednou bezbranný. Náhle jsem však v sobě pocítil zvláštní sílu. Ruka mi vzplanula, ale já necítil bolest. Mrštil jsem rukou směrem k člověku. Vyletěla mi z ruky ohnivá koule, která mu vypálila díru do hrudníku. Byl jsem v šoku. Nechtěl jsem ho zabít, ale musel jsem se mu ubránit. Kdybych nezabil já jeho, zabil by on mě. Prohledal jsem ho. Našel jsem u něj pár mincí a vzal jsem si i jeho meč. Po této události jsem si řekl, že bych asi neměl chodit mezi lidi, pokud se nenaučím ovládat svou sílu.

Ubíhaly týdny a já začal poznávat svou moc. Málokdo se mi mohl rovnat. Jednou, když jsem se zrovna bránil proti skřetům, mě někdo viděl, jak používám magii. Nevěděl jsem, jestli ho mám zabít, nebo mu to zkusit vysvětlit. Než jsem však stačil něco udělat, promluvil ke mně hlubokým hlasem: „Nemusíš se bát, také to umím a stejně jako ty jsem proto nenáviděn ostatními lidmi.“ Jeho řeč mě zaujala. Že by opravdu existoval někdo jako já? Musel jsem se dozvědět víc. Pochvíli ke mně znovu promluvil: „Je nás víc a když budeš chtít, můžeš se k nám přidat.“ Neváhal jsem a souhlasil. Jejich sídlo bylo v jeskyni asi kilometr severně od lesa, kde jsem poznal svou moc. Vchod do jeskyně byl pečlivě krytý křovím a ještě opatřen různými maskovacími kouzly. Pro vstup do jeskyně bylo nutné znát heslo. Přišli jsme ke vchodu a ten muž (později jsem se dozvěděl, že se jmenuje Marwil) řekl „MÍR“. To bylo heslo, kterým se odemykal vstup. Uvnitř bylo mnoho lidí, kteří zřejmě uměli to co já, nebo snad něco jiného. Někoho jsem si všiml, jak se krčí v rohu. Poznal jsem ho. Byl to ten člověk z jeskyně, ten člověk, který se mě zastával před démonem, on mi mohl říct o mé minulosti. Přistoupil jsem k němu a viděl jsem, jak mu zazářily oči, když mě uviděl. Měl velkou radost, že žiju, a ochotně mi všechno vysvětlil.

Dozvěděl jsem se, že jsem byl vytvořen magií. Vytvořili mě, protože v naší zemi Unorbis zuřila válka mezi démony a lidmi a já měl být prostředníkem, který dojedná mír. Ale před dvěma měsíci válka skončila a já byl zbytečný. Proto se mě démoni pokusili zbavit. Částečně to bylo také proto, že jsem byl až příliš mocný a tím pro ně představoval jistou hrozbu. Přijal jsem to kupodivu velmi dobře. V jeskyni jsem si našel několik přátel, kteří mi pomáhali se naučit ovládat svou moc. Naučil jsem se mnoho věcí, například zmrazit člověka nebo mu způsobit vidiny a mnohá nejrůznější kouzla. Po čtyřech měsících učení jsem byl naprosto připraven. Bylo to právě včas.

Den na to, co jsem dokončil výcvik, přišel Marwil s důležitou zprávou. Démoni porušili mírovou dohodu a zaútočili na město lidí. Lidé se okamžitě začali bránit a vypadá to, že bude druhá válka. Dalo se to čekat, jelikož jsem se dozvěděl o démonech to, že nikdy nedodrží slovo. Jsou bojechtiví a vraždí pro potěšení a získávání síly. Vypadalo to, jako by mě lidstvo znovu potřebovalo. Měl jsem strach, přece jen jsem byl sám a svět venku jsem moc nepoznal. Ale byla to má povinnost pomoci jim. Neměl jsem na výběr, a tak jsem se vydal na cestu do města, kde to všechno začalo. Cesta se mi zdála až neobyčejně pohodlná, za celý den cesty jsem nezaregistroval ani jeden pokus o útok na mou osobu. Když se začalo stmívat, rozhodl jsem se najít bezpečné místo na noc. Našel jsem si malou jeskyňku, která byla kryta stromy, a když jsem ji ještě zamaskoval kouzly, byl jsem v bezpečí. Zem v jeskyni byla pokryta šterkem, ale nedalo se nic dělat, někde jsem spát musel. Moc dobře se mi nespalo, jelikož mě celou dobu tlačily drobné kamínky do zad.

Ráno jsem se vzbudil celý otláčený. Poté jsem se vydal znovu na cestu. Někde jsem uslyšel, jak někdo křičí „pomoc“. Rozběhl jsem se směrem, odkud zvuk přicházel. Viděl jsem tam muže v drahých šatech, jak bojuje se dvěma démony. Tasil jsem meč a postaral jsem se o jednoho démona a pak mu pomohl zabít i toho druhého. Hodně mi děkoval a prosil mě, ať ho doprovodím na hrad, že je to bohatý kníže, který přijel navštívit strýce. Řekl jsem si proč ne, jelikož město, kam mířil kníže bylo to, kam jsem měl namířeno i já. Ve městě nás uctivě přivítali. Kníže si šel promluvit se strýčkem a já jsem šel do hospody na jídlo a nějaké to pití. Poptal jsem se na útok démonů. Prý to byl jen malý útok a ani jeden člověk neumřel. Najednou vstoupila do hospody stráž. Poptala se po mně, a když mě uviděli, chytli mě a hodili do vězení. Brzy jsem se také dověděl, proč mě zavřeli. Ten kníže zabil svého strýce a pak ho stráž zabila při útěku. Zabil ho zřejmě pro dědictví a o mně si mysleli, že jsem jeho komplic. Byl jsem odsouzen k trestu smrti oběšením. Na to jsem však nechtěl čekat. Zabil jsem stráž ohnivou koulí. Někdo mě však u toho viděl a začal zvonit na poplach.

Stihl jsem nepozorovaně utéct, jelikož ve městě byl velký zmatek. Tak jsem si uvědomil, že mír bude mnohem těžší uzavřít, když se nemůžu přiblížit k lidem ani k démonům. Pak mě ale něco napadlo. Co kdybych démony přemístil na jiné místo? Byl to dobrý plán, ale bez ostatních bych neměl ani šanci vytvořit tak velký portál, který by pojmul všechny démony. Vrátil jsem se proto do jeskyně a spolu s ostatními

jsem vytvořil plán. Abych se dostal mezi démony, musel jsem dokázat ,že jsem jeden z nich. To jsem dokázal lidskou obětí. Byla to vlastně jen iluze mrtvoly muže. Démoni mi na to skočili a spolu s ostatními jsem jim dal nabídku. Dostanu je do hlavního města lidí a oni nás vezmou mezi sebe. Chvilí jsem ani nedoufal, že na to skočí, ale když mi jejich vůdce řekl „platí“ , oddechl jsem si a pustil jsem se s ostatními do čarování portálu. Portál měl démony přesunout hluboko pod zem, skoro až k zemskému jádru. A aby věřili, že je portál opravdu přesune do hlavního města lidí, vytvořil jsem iluzi, která ukazovala děj ve městě. Démoni zjistili, že lidí je ve městě moc, a tak se je rozhodli zničit jednou provždy. Portálem prošli všichni démoni. Potom jsem portál uzavřel a démoni tak zůstali navždy uvěznění v podzemí.

Tím skončil můj úkol a já doufal, že už budu moci být mezi lidmi. Bylo to však jen zbožné přání. Při mém příchodu do města mně svázali ruce a přivázali ke kůlu. Nemohl jsem se bránit. Kolem mě naskládali suché dřevo a pak to zapálili. Byli přesvědčeni, že jen oheň může očistit moji duši. Cítil jsem, jak mi plameny švihají do obličeje. Ta nepředstavitelná bolest. Pomalu mě opouštěly síly. Věděl jsem, že mě tentokrát nezachrání rudý dým. Nemělo cenu se tomu bránit. Po splnění svého úkolu jsem byl už zbytečný a už jsem dál neměl žít. Po odchodu démonů a taky po mém odchodu vyprchala z Unorbisu všechna magie a moje duše nyní dohlíží, aby se zlo skryté pod zemí nedostalo ven.

Karel Nippert

Cesta

Tma. Tma zimního večera, hustá jako tekoucí písek, jenž láká a dusí život. Tma, která se šklebí, oživuje vzpomínky a představy. Tma, kterou musím projít tak jako každý den, abych se dostal domů. Pomalu otáčím hlavou zleva doprava a zkoumám úzkou ulici. Sníh skřípá pod nohama osamělých chodců spěchajících kolem vysokých domů v kakofonii zvuku drtících čelistí. Vysoké lampy vrhají úzké kužele světla tvořící malé ostrovy bezpečí v moři bizarních stínů a pomalu dopadajících vloček. Pro někoho kouzelný obrázek, ale pro mě nejhorší noční můra.

Říkali mi, že jsem nemocný, že bych se měl léčit. Ale já řekl ne. Byla by ze mě jen nadrogovaná troska. Prý mám výkyvy činnosti v oblasti mozku, která kontroluje představivost a vnímání. Že prý můžu být paranoidní a mít halucinace. Možná... Ale takhle vidím svět lépe takový, jak je: plný tvarů a linek tvořících umělecká díla nádhernější než nejcennější obrazy v historii. Svět, ve kterém nic není tak důležité, aby se na to časem nezapomnělo.

„Svět, ve kterém se vše mění, ale nic nemizí.“ Zmateně protřepu hlavou a z vlasů se snese pár vloček. Tohle se mi stává často. Musím mluvit sám k sobě, protože nikdo jiný se se mnou nebaví. Už dávno jsem se s tím smířil. Kdo by se chtěl bavit s někým, kdo místo toho, co říkáte, vnímá pohyb vašich rtů a intonaci hlasu? Muž navlečený do šedého kabátu na mě vrhne zvědavý pohled. Uvědomím si, že stojím uprostřed chodníku. Zase jsem se zapomněl. Rychle odvrátím oči, abych nemusel proti své vůli začít tu udivenou tvář zkoumat, ale stejně je pozdě. Lidé by asi nevěřili, kolik toho říkají pomocí svého obličeje, aniž by otevřeli pusy. Před očima se mi mihne obrázek muže v šedém kabátě, jak stojí v kanceláři. Naproti sedící, důstojně vyhlížející padesátník v obleku na něj řve, až od něj odlétávají kapičky slin. Sice jsem v pozadí zmateného obličeje toho muže viděl pouze starosti, ale to mé obrazotvornosti nebránilo v tom, aby si k tomu něco přimyslela.

Rozejdu se směrem k domovu, jak nejrychleji dokážu. Zjistil jsem, že při rychlé chůzi je snazší přehlížet svět kolem sebe. Prvních pár metrů překonávám bez jediných potíží, ale vím, že to nebude trvat věčně. Nic netrvá věčně. V létě je rychlá chůze zaručený způsob, jak se dostat domů bez jediné „nehody“, ale teď, v zimě, kdy je navíc tma, se skřípání sněhu každým krokem zavrtává hlouběji a hlouběji do mého podvědomí s jistotou, s jakou vzduch obrušuje horské masivy. Moje pozornost je tím strhávána a já se nedokážu bránit.

V polovině ulice se přistihnu, jak měním rychlost chůze tak, aby skřípění sněhu připomínalo jednu z melodií, kterou jsem slyšel v rádiu. Okamžitě srovnám krok a trochu zrychlím. Hluboko uvnitř cítím malý zárodek paniky. I v zimě většinou stihnu dojít alespoň na konec ulice, než se moje myšlenky někde zatoulají. V těchto stavech naprosto ignoruju celý svět kolem a teď si proti své vůli musím představovat, co by se stalo, kdybych se neprobral a šel ještě několik desítek metrů na konec ulice. Tam se totiž tichá postranní ulička kolmo napojuje na jednu z rušnějších městských tepen. Svištění aut v mých uších zní jako letící kulky. Úzkostí se mi zhoupne žaludek. Dnes to bude peklo.

Hlavu skloním k zemi a pohled pevně zapřu o ušpiněnou špičku bot. Nehodlám to znovu dopustit. Nervy mám napnuté k prasknutí, abych udržel svou pozornost na uzdě. Na okrajích zorného pole se mi začnou mimoděk míhat různé tvary, po kterých se chci instinktivně ohlédnout. Oči se samy od sebe stácejí do stran, aby prozkoumaly, co to kolem mě stále rejdí. Dříve jsem se ohlídl po každém takovém pohybu, ale brzo jsem poznal, že mě z toho leda tak začne bolet za krkem. Nikdy tam nic nebylo, pouze si se mnou hrála moje představivost. Poslední měsíce vždy jen zvětším zájem o svou koženou obuv a nechám to být. Někdy si představím, že to nevydržím, a podívám se. A pak tam uvidím něco, co tam být nemá.

Každý krok je boj, ale za ty měsíce jsem si zvyklý a už mi to ani nepřijde. Když dorazím na konec ulice, zhluboka se nadechnu a užívám si, jak mě zimní vzduch

štípe v nose. Přes tvář se mi mihne pokrivený úsměv. Poslední dobu jsem úplně zapomněl, že předtím mi chladné a pochmurné prostředí zimy připadala mnohem hezčí než rozpálené léto. Skřípání provázející každý krok nebylo strašlivé a ubíjející, ale zábavné. Tma v odpoledních hodinách kouzelná. Lepkavý sníh fascinující, cesta domů dobrodružná. Při té vzpomínce hluboko uvnitř ucítím neuvěřitelný stesk po tom, jaký jsem byl předtím. Úsměv mi pomalu stéká z obličeje jako horký vosk. To bylo kdysi, a teď je teď. Nemá cenu zbytečně vzpomínat a zvlášť ne tady.

Znovu na cestu. Tentokrát se držím těsně vedle zdi domů a rukou se letmo dotýkám hrubé omítky. Teď když se můžu upnout na dotyk s neměnnou zdí, odvrátím pohled od nohou a rozhlédnu se.auta si to bezstarostně sviští jen pár metrů od chodníku, po kterém kráčím. Jedno z nich zabředne do nakupené hromady sněhu u patníku a do okolí se rozprskne hromada zahnědlého městského sněhu. Kdybych si auta jedoucího nebezpečně blízko vedle chodníku nevšiml, pravděpodobně bych absolvoval zbytek cesty v promáčeném kabátě. Takto jsem ale na poslední chvíli stačil popoběhnout, abych se dostal z dostřelu. Téměř instinktivně se ihned přitisknu ke zdi domu, až se o ni při chůzi otírám bokem. Po pár metrech mi pohled postarší ženy spěchající kolem připomene, jak pošetile se chovám. Někteří lidé si neuvědomují, že můžou na každém kroku zemřít a nemají šanci tomu zabránit. Já takové štěstí nemám.

V myslí se mi opět mihne obraz muže sedícího za volantem, s jednou rukou laxně položenou na volantu, s druhou u ucha a na jeho tváři jasně rozpoznávám večerní otupělost. Rozhodnu se to ignorovat. Takto bych domů nedošel nikdy. S vypětím všech sil se odpoutám od stěny, ale ruku na ni nechám. Oči, uši a nos mi udržet realitu nepomůžou. Dají se hlavou příliš snadno oklamat. Jen hmat. Jen ten mě udrží nohama na zemi. Takto zajištěn se vydám na zbytek cesty podél silnice.

Pod vedením stěny mi cesta rychle uběhne a než se myšlenky v mé hlavě stačí rozutést, už stojím před hradbou ticha tvořenou desítky let starými stromy městského parku. Procházím tudy každý den, ale i přesto mě zachvátí pocit strachu. Teď začíná Cesta. Pravá zkouška nervů a sebeovládání. Každý se něčeho bojí. U někoho to jsou pavouci. U někoho hadi. Když jsem se dozvěděl o své nemoci, tak jsem navštívil jednu psychologickou poradnu a tam poznal muže, který se dokonce k smrti bál vlézt do sprchového koutu. U mě tento strach vzbuzovalo jediné: Cesta. Ostrá linka světla vinoucí se přes moře stínů a samoty. Jistě, mohl bych park obejít a vyhnout se jí, ale to by znamenalo jít celou cestu podél silnice. Vrhnu rychlý pohled přes rameno na rušnou ulici a do uší se mi zařízne ostré zatroubení. Tma parku mě sice děsí více než svistot na silnici, ale nemůžu sám před sebou popřít, že mě spíše zabije jedoucí auto než padající strom.

Občasný obraz kolem prolétávajících nohou mě utěšuje. Aspoň tady nejsem sám. Zvuk skřípajícího sněhu mi tentokrát než zlý smích spíše připomíná, že je tu alespoň

ještě někdo, kdo musí kráčet po Cestě v tomto moři stínů a tíživého ticha, které se náhle objevilo již po několika desítkách kroků za hradbami vysokých stromů a nahradilo hluk města. Bezstarostně se ponořím do vlastních myšlenek a tentokrát rozhodnu nechat se vést očima. Chyba...

Už jsem začal věřit, že nakonec dnešek nebude tak špatný, když si náhle uvědomím, že už notnou chvíli neslyším žádné skřípění sněhu krom toho pod mýma nohama. Tělem mi projede šok. Okamžitě se zarazím a zoufale nastražím uši, jestli nezachytím alespoň tichý signál z dále. Vteřiny se vlečou a před oči se mi dere zjevná pravda. Zůstal sem tu sám. Čas se natahuje a po chvíli, která mi připadá jako několik hodin, si uvědomím, že postáváním nic nez můžu. Hned po prvním kroku mé uši zahltí skřípání a praskot ozývající se jakoby zároveň zleva, zprava, zepředu i zezadu. Ne, tohle nepůjde. Přeci jen zkusím pár dalších krůčků, ale šustění ve stínech jen začíná sílit a pohyby temných skvrn na okrajích zrychlovat. Raději toho nechám a zastavím se u jedné z dřevěných laviček. Z ničeho nic mě přepadne pocit, že jsem sledován. Směšná představa, jenže ticho okolo je až příliš tíživé a celý svět okolo jakoby se nadechl. Nevydržím to.

Pomalou začínám zvedat hlavu, ale pohled nechám stále upřený na jednolitou vrstvu asfaltu pokrytou jemnou vrstvičkou bělavého sněhu. Už teď vím, že je to špatný nápad. Že bych měl prostě jít dál a zbytečně se nerozhlížet a dávat tak šanci své hlavě, aby si vymýšlela. Tentokrát je to ale jiné. Ten pocit je příliš tíživý, než abych jej jen odhodil jako počmáraný papír a dělal, že neexistuje. A navíc poprvé cítím na Cestě i něco jiného než strach. Zvědavost. Zhluboka se nadechnu a připravím na vše, co bych mohl spatřit. Nedělám si iluze. Moje nemoc zůstala dlouho neléčená a vím, co by mi oči mohly ukázat. Budu se na něco dívat a přitom vědět, že to neexistuje. Nad touto situací jsem doma strávil hodně dlouhých večerů přemýšlením a teď si jsem celkem jistý, že to zvládnou.

Když ale můj pohled spočine na okolí, zatají se mi dech. Jak to jen popsat? No... Park. Důstojně vyhlížející listnáče se tyčí všude okolo vždy pár metrů od sebe a nad hlavou mi tvoří hustou klenbu z větví lehce se kolébajících ve větru. Trochu nevěřicně se otočím dokola a hledám něco neobvyklého. Něco, co sem nepatří. Nic. Dokonce si i kleknu na kolena a promáčím tak kabát, který jsem bůhví před jakou dobou zachránil od ignorantského řidiče, a prozkoumám prostor pod lavičkou. Vše okolo se zdá normální, až na ten pocit. Jako bych byl pod vodní hladinou a nemohl se vynořit. Jako by ke mně zvuky doléhaly příliš tlumeně a zdálky. Tak dlouho jsem se bál téhle Cesty a teď, když se odhodlám jí postavit, tak je mi odpovědí jen ticho? Cítím se zrazený jako nikdy v životě. Doléhá na mě veškerá tíha posledních měsíců. To, jak jsem tudy každý den chodil a trápil se nad hloupými skvrnami a skřípěním sněhu. Jak jsem každý den zažíval strach, kteří někteří nepoznají za celý život. Jak je život nespravedlivý! A proč si ta nemoc musela vybrat zrovna mě?

„Próóóč?“ zařvu hlasitě do korun stromů v agónii vzteku, která mě zalije. Odpovědí mi je jen jejich tiché šustění.

„Kde jste?“ zaměřím se mezi stromy. „Vylezte!“

Napjatě očekávám, jak zpoza tlustých kmenů začnou vylézat temné stíny a vysmívat se mému šílenství. Nic. Za stromy jsou jen další stromy, a za nimi další a další. Nemám už ani sílu na vztek. Místo něj přichází bezmoc. Celou dobu jsem jistě věděl, že důvodem toho všeho je ta nemoc a nikdo mě nesleduje. Že stíny jsou jen příznakem této nemoci. Ale když tu teď nejsou, tak jak poznám, že jsem se prostě jenom nezbláznil? Že mi jen neruplo v bedně? Naposledy se rozhlédnu a rezignovaně vykročím na cestu domů.

Krev mi však ztuhne v žilách, když na rameni ucítím letmý dotyk. Zastavím se, jako bych byl vytesaný ze skály. Nemám pochyb o tom, že za mnou opravdu někdo stojí. Ale jak to, že jsem ho neslyšel? S hlubokým nádechem se otočím na patě, odhodlán zeptat se neznámého, jak se tam ocitl. Šok, který mnou projel po dotyku, nebyl nic ve srovnání s tím, co jsem zažil teď. Bezmocně otevírám ústa v marné snaze vypudit ze sebe alespoň nějaká slova. Marně. Prostor za mnou je stejně prázdný jako ten přede mnou. To ale nějaké síle nebrání v tom, aby se mě znovu dotkla. Tentokrát mě uchopí za ruku a já jen s hrůzou zírám, jak ji zvedá zhruba do výšky pasu. To už je na mě moc.

Kontroly se chopí čistý děs a já jen skrz rudý závoj chaosu vnímám, jak moje vlastní ruce ucukávají a nohy se dávají do zběsilého úprku. Strachem se mi svírá srdce a na hrudi řeže hrozná bolest. Stačím proběhnout jen několik metrů, když se náhle srazím s něčím, co se jeví jen jako vzduch, kterým poletuje pár bílých vloček. Zoufale máchám rukama a udržuju balanc, ale je to marný boj. Se stále narůstající bolestí na hrudi dopadám na tvrdý asfalt a jemná vrstvička sněhu pokrývající chodník vyletí s hlasitým čvachtnutím vysoko do vzduchu. Snažím se vstát, ale bolest je příliš velká. Zoufale zmítám nohama i rukama v marné snaze odplazit se co nejdále... Co nejdále od tohoto hrozného místa šílenství. Jednou rukou se přitahuju po kluzké zemi a druhou svírám křečovitě srdce, z něhož vystřeluje bolest, kterou jsem dosud nepoznal. Nějaká síla mě uchopí a hrubě obrátí na záda.

Celý svět jako by si oddechl a já skrz slzami bolesti se plnící oči vidím tmavé obrysy, jež se nade mnou sklánějí, a rozeznávám jednotlivé lidské tváře. Uvědomuju si, že jeden z mužů mi mává rukou před obličejem a jeho ústa se pohybují. Já ho však neslyším. V uších mi hučí krev a noře se do temnoty, poznávám svůj omyl: Tolik jsem se soustředil na to, abych byl připravený vidět to, co není, že jsem zapomněl na druhou stranu mince. Co by se stalo, kdybych neviděl to, co je skutečné? Zalapám po dechu a otevřu ústa, abych se omluvil drobné postavě, která se sbírá ze země o pár metrů dál, ale bolest na hrudi je příliš silná a místo slov omluvy mou mysl zalije tma...

„Tak ještě jednou,“ pobídne muž v uniformě naproti stojící osobu a připraví si malou tužku a úzký zápisník. Dotyčný muž se zatváří trochu otráveně, ale přesto se

zhluboka nadechne a spustí: „No, jak sem říkal,“ začne zeširoka. „Viděl sem ho už zdálky, čuměl furt do země a byl celej divnej.“ Muž překonává počáteční nechutenství a nyní divoce gestikuluje rukama. „Najednou se zastavil rovnou tady,“ ukáže prstem na lavičku, „co sem seděl já a zatvářil se, jako by mu dal někdo facku. Pak se začal hrozně rozhlížet. No já nevěděl, co si vo něm mám myslet, protože si dokonce klek a díval se semhle dolů.“ Opět ochotně ukáže prstem na místo před lavičkou. „No, já myslel, že si ze mě dělá srandu, tak sem vstal a čapl ho za rameno.“ Muži zmizí z tváře lehký úšklebek, který nasadil od začátku vyprávění. „Když se otočil, tak sem věděl, že je něco špatně. Zíral mi kamsi přes rameno a vůbec nevnímal. Když sem ho chytl za ruku, tak začal hrozně ječet a utíkat.“ Pokrčí rameny a tentokrát ukáže na stojící sanitku, v jejíž zadní části sedí očividně otřesená postarší žena. „No a následky vidíte tam.“

Policista mlčky přikývnutím poděkuje a už se otáčí k odchodu, když vzduchem proletí jednoduchá otázka. Jen se ohlédne a přes rameno muži odvěti: „Prý infarkt.“

Andrea Špaková

Mezi nebem a peklem

Příjemné teplo dokonale čistých peřin. Poslouchá. Neklidné vrzání vedlejší postele. Monotónní pípání blikajícího přístroje. Přibíhá světle oděná postava. Spousta rozrušených hlasů. Ruší ji. Potřebuje spát. „Ticho. Buďte všichni zticha!“. Rty se sotva pohnou. Plytký výdech jí sotva vyjde z úst. Dosud monotónní pípání se slije v jediný dlouhý zvuk. Všechny hlasy ztichnou. Vrzání vedlejší postele už není slyšet. Křečovitě pohyby na ní se zastavují. Náhlé ticho protíná hluboký unavený hlas: „Venku sedí její otec, řekněte mu to raději vy. Její věci jsou k vyzvednutí ve skladu.“ Vysoká postava před sebou tlačí lůžko překryté bílou plachtou. Zvenku se ozývá tiché štkání. Podivně rozpačité ticho. Spánek.

Křupání suchých větví. Dlouhé stíny vysokých dubů. Ostrý pach tlejícího listí. Tiché kroky, které tak důvěrně zná, se přibližují. Tiché kroky zrychlují. Hlasité kroky dusají. Hlasité kroky duní. Ohlušující kroky jí hrozí. Mrtvolný dech již ovívá holou šíji. Slyší šustit těžký tkaný rubáš kolem kolen pronásledovatele. Kolem hubených bledých kolen s jedinou krvavou ránou. Kolikrát je již viděla. Nohy ji neposlouchají. Chce utíkat, ale nemůže. Holá chodidla se jí zaplétají do roští. Padá na zem. Na ramena se jí pokládají dlouhé nažloutlé prsty a prudce ji otáčí. S němým výkřikem se probouzí. Po spáncích jí stékají kapičky studeného potu. Starý pocit hrůzy se jí rozlévá po hrdle.

Tiché hlasy za dveřmi. Blíží se kroky. Otvírání dveří. Tiché zapraskání. Nesnesitelné světlo nemocničních zářivek. Okamžitě zamáčkla dosud pootevřená víčka. Kvákavý a rozvláčný hlas právě vcházejícího muže: „...říkáte od včerejška? Našli jste u ní nějaké údaje? Jméno, bydliště?“ Hlas ženy středního věku, pevný a zemitý:

„Dovezl ji sem nějaký mladý pán. Jméno neuvedl a hned zase zmizel. Dívka byla silně podchlazená, měla vymknutý kotník a zlomeninu levé ruky. Na sobě měla spíše zbytky oblečení, špinavé cáry. Očividně stále pod vlivem drog, museli jsme jí vypláchnout žaludek. Bůh ví, co všechno se jí stalo. Skoro nejí, od včerejška jenom spí. Už jsme zkontaktovali policii. Myslíte si, že...“

Už zase usnula. Beze snů. Natálie přišla domů jako obvykle později, než se podle její matky na slušnou dívku sluší a patří. V sobotu vstala s obrovským bolením hlavy a nevolností. „Co si dáš k snídani? Koupila jsem čerstvý rohlíky.“ Její matka měla vždycky smysl pro morálku. Časem se ale smířila s tím, že se její dcera ráno po flámu probouzí s kocovinou. S jemnou ironií jí ale vždy připomněla, jaký je její názor. Natálie jí to oplatila úšklebkem. Matka to zatím nevzdává. „Tak jak ses včera měla? Kde jste všude byli?“ Téma zvolila pečlivě, podle příručky Jak vycházet s adolescentem, kapitoly šest: Vysvětlete dítěti, že jste jeho spojenec, ne nepřítel. Snažte se dozvědět co nejvíc o jeho přátelích. Oplatí se vám důvěrou a otevřeností. „No...všude možně. Na oběd se mnou radši moc nepočítej,“ a zalezla zpátky do pokoje.

Vyčerpaně padla na postel. Stále ještě v pyžamu nahmatala mobil a otevřela přijaté zprávy. Zpráva přijata v 23:55, od Petr: „vsichni uz jsme tady ted pro tebe nikdo nepojede. pristi patek jedem zas jestli budes chtit tak my napis. petr“ Normálně by asi zakroutila hlavou nad pravopisnými chybami a zauvažovala nad inteligencí některých svých přátel. Tentokrát si toho ani nevšimla. Jestli budeš chtít, tak mi napiš. Věta jí neustále zněla v hlavě. Chtít. CHTÍT. Samozřejmě, že chtěla. Dokonce moc. Rozhlédla se po pokoji. Matka jí nedovolila barevně vymalovat, musela se tedy spokojit s bílou. Bílou s prosvítajícím vzorem, kterým si kdysi nechala babička tenhle pokoj oživit. Snaha zamaskovat stěny dopadla celkem úspěšně.

Většinu kryly velké černobílé akty mistrů fotografie 20. let. Nahá dívčí těla úspěšně zamaskovala nenáviděnou stěnu a dávala pokoji trochu tajemný ráz. Fotografie byly pro Natálii ale mnohem víc než jen maskování. Byla to vzpoura proti jejímu vlastnímu studu z nahoty. Proti jejímu vlastnímu vnímání světa ještě před několika lety. Fotky si sem rozvěsila před třemi roky, bylo jí čerstvých šestnáct. Právě se s ní rozešel její první kluk a nařkl ji z infantilnosti. Strávila čtyři měsíce ve smutku, rozjímání a studiu umění. S potěšením přišla na to, že umění obecně je mnohem rafinovanější způsob sebevyjádření a vlastní prezentace. Nemusela řešit problémy s vyznavači jiných náboženství, myšlenek nebo hudebních stylů. Ostatními byla považována za opravdu sečtělou, odlišnou a tak trochu tajemnou. Od prvního neúspěchu si chlapce už k srdci nepřipouštěla a vydobyla si tak pověst silné asertivní dívky. Fotografie se pro ni staly symbolem nezávislosti a vlastního já. Navíc, vzor na stěně po babičce byl opravdu příšerný.

Tentokrát se jí v mysli vynořilo něco jiného. Celá ta výchova, co se jí snažily do hlavy dostat nejdříve rodiče a poté profesorky. Všechny ty přednášky na stále stejná témata. Nekuřte. Nepijte. Neberte drogy. Zapálí si málokdy a to vždy jen ve společnosti. Pije? Pije. Většinou s mírou. Však na pivo ještě nikdo neumřel. S drogami určité zkušenosti měla. A co, všichni její kamarádi marihuanu kouří. A ne málo. Hašiš měla jenom jednu. Chtěla ale jít dál, dál než jí mohla poskytnout sezení s marihuanou. „Jednou to zkusím a pak se uvidí,“ zamumlala si ještě pro sebe, než znovu usnula.

Lukáš se probudil brzo ráno. Ještě v polospánku nahmatl mobil na nočním stolku a otevřel přijaté zprávy. Zpráva přijata ve 23:55, od Janicka: „Zamhlovala jsem se tu je komec.nepismi“ Takže se mu to jen nezdálo. Kamarády se nechal přemluvit k bláznivé páteční akci s několika litry vína, abstinujícím řidičem a velkou dodávkou. Vyjeli až za město a skvěle se bavili. V tu chvíli byla zábava na svém vrcholu. Dokonce i Lukáš se uvolnil a vesele popíjel „veltínské“ z plastického kelímku. Na tři vteřiny se celý svět neskutečně zpomalil. Řidič a spolujezdec si zrovna připíjeli (dokonce si všiml, že řidič má v kelímku také víno), odlétávající kapičky se takřka zastavily ve vzduchu.

Čtyři muži vedle něho a za ním zamrzli uprostřed starého oplzlého vtípu, jehož konec všichni znali. Tváře byly poznamenané zadržovaným smíchem, který se už už chystal propuknout. Lukáš vydechl. Svět se rozběhl v běžné rychlosti. Kapky vína dopadly na palubní desku, smích se dostal ze spárů tváře a vylétl do prostoru. Lukáš dočetl právě přijatou zprávu. Nechtěl utěšovat ani litovat, nechtěl přátelům kazit večer. Nechal se zavést domů. Jeho přítelkyně Jana odjela před několika dny na dámskou jízdu s kamarádkami ze střední školy. Čtyřmi svobodnými kamarádkami. Už to se mu nějak nezdálo. Měla úžasné slohové vlohy, když se ale opila, nebyla schopná napsat bez chyby vůbec nic. Když se opila, velmi ráda se seznamovala. Jana nebyla dívka, která by se zamilovala na potkání. „Ksakru!“ ulevil si. V neděli se ale nakonec pochyby dostavily. Matka ji poslala do obchodu a Natálie cestou přemýšlela.

Jako malá měla časté noční můry. Dokonce chodila s matkou k dětskému psychologovi. Vždy se probudila se studeným potem na čele a vyděšeným výrazem. Často i křičela. Podle psychologa za to mohlo neklidné těhotenství. Natáliin otec opustil svou přítelkyni hned, když se dozvěděl, že je těhotná. Natáliina matka se nervově zhroutila a hrozil jí potrat. Pod ochranná křídla ji nakonec vzala potenciální tchýně. Spravedlivá a hrdá žena, která nemohla unést, že se její syn takto zachoval. Natáliinu matku přijala za svou dceru, a když o šest let později zemřela, odkázala jim byt, který se pro Natálii stal domovem. Všechny tyto události se na malé dívence nesmazatelně podepsaly. Ostatní děti ji nechápaly, a tak se uzavřela ještě víc do sebe. V deseti letech můry přestaly. Podle doktora mohla mít v pozdějším věku sklony k toxikomanii a problémovému chování. Psychoaktivní látky by mohly noční můry opět vyvolat. Matka ji držela velmi přísně, vědoma si rizika.

Natálie jí nechtěla lhát. Drogy nebrala jako prostředek k revoltě. Prostě to chtěla zkusit. Už byla u supermarketu. Prodrala se zástupem lidí u zlevněných papučí a zamyšleně pokračovala k potravinám. Nečekaný rachot. „Omlouvám se, moje chyba. Opravdu, je mi to moc líto,“ vychrlil ze sebe mladý podivín, který do ní na rohu narazil. Vlídne se usmála: „To je v pořádku.“ Posbíral potraviny, které měl před tím v rukách a které mu popadaly při nárazu. Očividně nebyl ve své kůži.

Petr byl Natáliin kamarád už několik let. Byl o čtyři roky starší než ona a vždy ho obdivovala. Když se seznámili, byla do něho dokonce několik týdnů tajně zamilovaná. Bral drogy. Už si nevybavovala první okamžik, kdy se o tom dozvěděla. Bylo to tak a ona to tak brala. Když Natálii poprvé nabídl lysohlávky, myslela si, že je to vtip. Po několika měsících ho sama oslovila a on jí napsal kladnou odpověď.

Na cestě z obchodu zavolala Mirce.

„No tě péro, Natalí! Ty si ještě pamatuješ, že existuju?“ Mirčina ironie.

„Ahoj. Válečná porada. Připravena?“ Tohle dělaly docela často.

„Samozřejmě.“

Natálie se zhluboka nadechla a začala: „Víš... kamarád mi nabídl lysohlávky.“

Na druhé straně bylo nepříjemné ticho. „A dál?“ ozvalo se konečně.

„Jdu do toho. Ti hoši s tím už zkušenosti mají,“ hlas jí ale trošku znejistěl.

„Můj názor znáš,“ pomalu odpověděla. „Víš... houbičky jsou dost zvláštní. Zkus to, vymáchej si v tom čumák a dej od toho ruce pryč. Jestli ti kluci ví, o co jde, v pohodě. Jenom doufej, že nebudeš mít špatnej trip. Drž se celou dobu někoho, komu tam věříš, může to být důležitý. Kdyby tě chytly stíhy, snad tě z toho dostane. Držím ti palce, holka.“ Její hlas posmutněl. Zavěsila. „Do prdele!“ zaklela Natálie vztekle a kopl do pouliční lampy. Skupina malých cikánků, kterých bylo plné sídliště, se rozesmála: „Do prdele, do prdele!“ Natálie si znechuceně odplivla. Rozladil jí nesouhlas kamarádky, couvnout už ale nechtěla.

Jana neodepisovala. V neděli ji nechal vychladnout, v pondělí jí volal, v úterý bombardoval zprávami. Nic. A Lukáš na tom byl čím dál hůř. Nespál, nekomunikoval, nechodil do školy. S předtuchou se raději vydal už v neděli do obchodu, aby si udělal dostatečné zásoby jídla. Od té doby ven vůbec nešel. V hlavě se mu ale začal rodit plán. Nejprve jenom letmá myšlenka, která s přibývajícimi minutami (které pro něho byly nyní dlouhé jako dny) nabírala na síle. V jeho hlavě byla jako lavina, která smetla vše ostatní takovou silou, že už nebyl schopný přemýšlet nad ničím jiným. Udělá to a nikdo jiný mu v tom nezabrání. Vytáhl z nočního stolku malou dámskou pistoli.

„Naty, pojď sem, potřebuju s tebou mluvit.“ Vypadalo to, že matka přišla z práce s dobrou náladou. „Dostala jsem v práci nabídku jet na vinobraní na jižní Moravu. Původně jsem nechtěla, ale paní Karásková onemocněla a takhle by to celé propadlo. Nevadilo by ti, kdybys byla od pátku sama doma? V neděli bych už měla být zpátky.“

V Natálii explodovala euforie. „Chceš pomoci sbalit věci?“

„Do prdele! Do prdele!“ Lukáš nevěřičně zakroutil hlavou. Kde se to v tak malých

dětech bere? Zastrčil si ruce do kapsy a nahmatal malou krabičku o deseti nábojích. Věděl, že devět z nich už nikdy nevyužije.

Natálie byla od začátku večera neklidná. Jemně strčila do Petra. „Už pojedeme?“ Jen se pousmál. „Ještě vydrž, čekáme na hlavního řidiče. Už se nemůžeš dočkat, co?“ Pokrčila rameny. „Dám na tebe pozor, neboj.“ Jak večer pokračoval a řidič nepřijížděl, začínala se bát. Bála se a tak pila. Byla tu spousta nových lidí a s každým si vesele připila. Ani si nevšimla, že Petr někam zmizel. Přistoupil k ní zavalitý mladík, který ji od počátku večera pozoroval. „Pojď, řidič už je tady,“ a táhl ji ven. Mírně malátnou chůzí došla až k autu a nastoupila. Po chvíli jízdy si uvědomila, že mezi přítomnými někdo chybí. „Kde je Petr?“ zeptala se. „O toho se teď nestarej.“ Myšlenky se jí pletly jedna přes druhou a nebyla schopná čistě uvažovat.

Lukáš neměl nikdy smysl pro drama. Jak žijeme, tak bychom měli i skončit. Sebevraždu si naplánoval v lese. Daleko ode všech. Žádné exhibice na střeše paneláku. Žádné neúspěšné pokusy o otravu plynem. Čistý zásah do hlavy. Lukáš byl autista a jako takový, měl všechnu jejich genialitu i bláznivost. Na stole nechal pečlivě složený dopis se všemi instrukcemi. Zkontroloval, zda všechny přístroje jsou vypojené z elektriky a květiny zalité. Tak jako by odjížděl na víkend k rodičům. Klíč od bytu nechal pod rohožkou. Tak jako to dělávali s Janou. Vykročil do chladné tmy.

Po půlhodině jízdy přijeli do hustého dubového lesa. Znovu na ni dolehla stísněnost. Mezi hustými větvemi zářil mrtvolně bledý měsíc. Celá se otrásla. Skupinka se v družném hovoru vydala po lesní cestě, až dorazila ke dvěma mohutným dubům. V husté spleti kořenů se tísnilo několik desítek houbiček. Všichni poklekli a začali je sbírat do velkého ruksaku. „A co se bude dít teď?“ zeptala se tiše mladíka, který ji prve oslovil. „Bud' nasbíráme celej tenhle pytel, pojedem zpátky, něco z toho uvaříme a budem mít trapný schůzky, protože je toho málo, nebo se toho nacpem tady za syrova. A to teprv něco bude.“ Podle jeho vzoru začala opatrně rozkousávat drobné kloboučky. Jeden po druhém. Nepočítala je, ani nevnímala čas.

Nevšimla si, když se mladík postavil a přešel k druhému dubu. Vůbec si neuvědomila, že spadla na kolena do suchého listí. Ta vůně jí něco připomínala. Těžký pach tlejícího listí. Neslyšela, jak ostatní vstávají a pomalu odchází zpět k autu. Neslyšela, jak mírný klid roztrhává řev motoru a světelná exploze. Jak se zvuk stále vzdaluje. Jak je les tichý a pokojný. Ve stínu nebyla skoro vidět. Zapomněli na ni. Jen klečela a drtila zuby další a další kloboučky. Uvědomila si pocit. Někdo ji sleduje. Prudce se otočila. Nikde nikdo. Rychlým pohybem se jí zamotala hlava a před očima se objevily stovky barevných světýlek. Šustění listí. Další prudký pohyb. Naproti ní stála vysoká postava ve tmavém rubáši. „Dlouho jsme se neviděli.“ Nelidský hlas vytvořil ledovou vlnu, která se jí obmotala okolo hrdla. Věděla, že se tu objeví.

„Myslíš si, že se tě bojím? Teď už ne!“ Ale z hrdla nevyšel jediný hlásek. Ledová vlna ji držela pevně ve svých spárech. Nemohla se nadechnout. Otočila se a dala na útěk. Nevadilo jí roští, kamení, ani zbytek ostnatého drátu po lesní školce. Utíkala tak, jak se jí to zdávalo ve snech. Stromy se kolem ní míhaly jako velké černé čmouhy. Rychleji. Ještě rychleji! Jenže její nohy byly čím dál těžší. Čím rychleji se snažila utíkat, tím méně to šlo. Vyzula si boty. Pryč s tím! Tížilo ji všechno oblečení, klesala k zemi. Odhodila větrovku i svetřík. Dlouhá sukně se potrhala o ostružiní. Nohy měla celé od krve. Už nemohla dál. Sípavý dech páchnoucí mršinou jí ovíval hrdlo. Padla na zem.

Trochu udýchaný Lukáš vyšel kopec až k dubovému hájku. Lepší noc pro smrt si ani vybrat nemohl. Půjde ke dvěma dubům. Pro jeho tělo to bude monumentální zátiší, a navíc to byl častý cíl skupin mladých lidí. Najdou ho snad do několika hodin. Nebylo by dobré, kdyby do rakve uléhal prožraný od červů. Vítr v korunách již napůl opadaných stromů vyluzoval úzkostný pískot. Jak je to možné? Byl to tak opravdový zvuk. Teď to slyšel zcela zřetelně. Byl to vzlykot. Hysterický vzlykot dívky. „Můj bože!“ zašeptal a dal se do běhu tím směrem. Mezi stromy klečela neuvěřitelně špinavá a potrhaná dívka. V bledém světle blížícího se východu vypadala nejvíc na dvacet let. „Slečno? Ublížil vám někdo? Co se vám stalo?“ Jemně jí položil ruku na rameno. „Já... já... jenom jsem chtěla dál... za hranice.“ A omdlela.

Kateřina Vrbacká

27 dní a 26 nocí

Lenka zavřela turistického průvodce, utřela si tvář a podívala se z okna. Vzpomněla si, jak tudy projížděla nedávno...

Most zadrnčel, jak přes něj přejížděl vlak. Lenka se zvedla, přes rameno si dala tašku a vyšla z kupé. Den byl jako každý jiný. Začínal matikou a končil mezi druhou a třetí. Za tu dobu se dalo stihnout hodně věcí. Byl čas poklábosit se spolužáky, naobědvat se a s trochou štěstí se i vyspat. S úderem čtvrté už Lenka bývala doma nebo alespoň seděla ve vlaku. Navečer hrávala karty s dědečkem, nebo se s bratrem dívala na televizi. Běželo pořád to samé.

Pátek začínal tělocvikem. Dvě velká kolečka, rozcvička a potom volejbal nebo gymnastika. Asi při čtvrtém podání Lence začalo pískat v uších. Stávalo se jí to často. V tu chvíli uslyšela silný hvizd, a tak vyskočila, napřáhla ruku...

... a pak se skácela k zemi. Omdlela.

Když otevřela oči, skláněla se nad ní učitelka a dav zvědavých spolužaček. Lenka byla bílá v obličejí a trásla se. Znovu se probrala až v nemocnici.

„Už je vám líp, slečno?“, zeptal se doktor Poláček. Jestli se tak nejmenoval, měl to alespoň napsané na cedulce. Lenka kývla a dál ležela. „Když vše půjde tak, jak má, za pár dní vás pustíme. Pak už se jen zeptáte na výsledky testů a budete mít všechno za sebou...“ Vypadalo to jednoduše. Až moc jednoduše.

Po dvou dnech popíjení čaje bez chuti byla Lenka volná. Odevzdala orazítkované pyžamo, rozloučila se se sestrami, doktorovi dala bonboniéru a odešla. Dny ubíhaly jeden za druhým a listy kalendáře se pomalu otáčely. Lence se přihoršilo. Bývalo jí špatně a často spala. Věděla, že něco není v pořádku, a tak čekala. Čekala, až se v kalendáři objeví 17.duben. Ten den si měla zavolat do nemocnice. 17. dubna ráno dostala strach. Nevěděla, zda chce od lékaře vůbec něco slyšet. Bála se pravdy. Nejdříve myslela, že by rozhovor mohla vyřídit její matka, ale pak si to rozmyslela. Pomalu začala vyťukávat číslo. Věděla, že když zvládne tento rozhovor, zvládne všechno. Zmáčkla sedmičku a pomalu zvedla sluchátko k uchu.

Telefon chvíli zvonil. Potom se ozval něčí hlas. Lenka ho znala. V nemocnici vyhlašoval obědy a důležitá sdělení.

„Dobrý den, mohu vám nějak pomoci?“

„Ano... Dobrý den. Tady Lenka Kolářová. Volám si kvůli výsledkům testů. Před týdnem jste mě propustili.“

Chvíli bylo ticho, a vzápětí se ozval doktorův hlas: „Dobrý den, Lenko. Jak se máte?“ Následovala krátká „společenská konverzace“ o počasí a o tom, co kdo včera dělal. Pak doktor, už ne tak nadšeně, vyzval Lenku, aby se posadila.

Lenka se opřela do křesla. Nevěděla, co se dozví, ale nemělo to být dobré. Začalo jí být zase špatně. Tentokrát z nervů. Dlouze se nadechla a odpověděla do sluchátka: „Poslouchám...“

Doktor se dlouze odmlčel. Trvalo to celou věčnost.

„Zbývá vám asi měsíc. Plus mínus několik dní. Přijďte co nejdříve do nemocnice. Musíme vám sdělit podrobné informace. Telefonem to není příliš vhodné.“ Lenka zavěsila. Nevěděla, kdy se v nemocnici zastaví. Seděla a zírala do zdi. Seděla tak do večera. Pak si oblékla teplé ponožky, zakryla se peřinou a seděla dál.

Uběhlo pár dní a Lenka do nemocnice stále nezašla. Měla necelý měsíc. Víc vědět nepotřebovala. Momentálně to byla jediná věc, kterou si byla stoprocentně jistá. V hlavě jí běžely tisíce myšlenek, a ona nedokázala zachytit ani jednu jedinou. Vzpomínala na dětství a na své přátelé. Prohlížela si svůj pokoj a četla ve starých diářích. Najednou přesně věděla, co to je pocit nejistoty. Bylo to jiné, než čekat na test. Jiné než nejistota na autobusové zastávce. S každým nádechem cítila, jak se jí na plicích zvedá něco, co by tam nemělo být.

Nevěděla, kdy se naposledy uvidí s ostatními. Které slovo bude její poslední. Co naposledy sní nebo vypije. Každý den mohlo všechno skončit. Zítra se nemusela vzbudit. Pozitří se už nemusela vzbudit.

Chtěla se litovat. Tak, jak to dělali všichni. Bylo jí sotva devatenáct. Nevěděla, jak se má ve vážných situacích chovat. Byla na to příliš mladá. Pak si ale na všechno litování nechala zajít chuť. Na takové zbytečnosti neměla čas. Zpod postele vytáhla krabici a začala se v ní prohrabovat. Znovu ucítila břicho. Pobolávalo ji. Když se zvedla, držela v ruce kus papíru. Byl to seznam, který si napsala jako malá holčička. Seznam věcí, které chtěla jednou stihnout. Vzala do ruky tužku a začala proškrtávat.

Projezdit Brno šalinou na čtyřiaadvacetihodinový lístek - splněno. Pohladit si pandu. Tomuto bodu se trochu zasmála. Snad někdy příště... Ochutnat chobotnici. Sushi z čínské restaurace musí stačit. Otočila papír. Na druhé straně byl nalepený obrázek. Obrázek s klokanem a operou v Sydney. Dál už číst nemusela. Zacvakla propisku a složila papír. Začala se balit na své australské dobrodružství. Na své sotva čtrnáctidenní dobrodružství.

Nechtěla se loučit. Všichni by si pamatovali poslední setkání. Setkání s pravdou. Když měla odejít, chtěla odejít jako Lenka, kterou všichni znali. Jako nikdo jiný. Nenechala dopis, video ani vzkaz na školní skříňce. 4. května Lenka vlakem nejela. Chtěla se projít. Venku byla ještě tma. Bylo brzo ráno a potkala jen málo lidí. Na zádech ji tlačil batoh a ve výlohách obchodů se odrážela oranžová světla lamp. Lenka nasávala atmosféru spícího města a přemýšlela.

Vzpomněla si na nemocnici, jak jí tehdy přišlo všechno normální. Na volejbal, který tak nesnášela, a na učitelku, která se nad ní skláněla. Všechno se zdálo strašně dávno. Lenka měla pocit, že za poslední dva týdny zestárla nejmíň o pět let. Měla se rozhodnout.

V duchu si přemítala všechny důležité rozhovory a vybavovala si tváře všech lidí, co znala. Usmála se, když si vzpomněla na Toma. Na to, jak vždycky přeháněl, i když se mu pak s Janou smály. Usmála se, když si vzpomněla na Kristýnu a na Pavla. Na Martina, který byl vždycky trochu mimo, a na malou Zuzanku, se kterou se naposledy bavila o zkaženém ovoci. Ve všech těch vzpomínkách byl úsměv. Úsměv, ve kterém bylo všechno. Všechny díky. Všechny nevyřešené věci, co zůstaly ležet někde vzadu a teď byly odpuštěny.

A pak... Pak si taky vzpomněla na Ondru. Vyhrkly jí slzy do očí. Až teď si uvědomila, že už ho nikdy neuvidí. Že mu možná neřekla všechno, co chtěla. Zhluboka se nadechla a pak už se jenom ohlédla. Uslzenýma očima se naposledy podívala za sebe. Město bylo jiné. Rozmazané slzami, a přesto pěkné. Lenka si potichu začala zpívat Everything I do od Briana Adamse. Loučila se. Most zadrnčel, jak přes něj přejížděl vlak. Lenka zavřela turistického průvodce. Věděla, že od železného mostu je to už jenom kousek od nádraží. A z nádraží a letiště to bude už jenom kousek do světa...

Jana Zápotocká Nečekané dědictví

Ruce se mi potí jako nikdy. Před očima se míhají vzpomínky. Není to jako obrázky jdoucí rychle za sebou tak, aby tvořily film. Jsou to spíše jen záblesky někde v mém podvědomí, které teď naprosto ovládly mou mysl. Snažím se zabránit proudu myšlenek již uskutečněných a soustředit se na přítomnost. Nejen proto, abych se mohla pořádně zamyslet nad tím, co stojí napsáno přede mnou. Je to hádanka, ale to už jsem věděla předtím. To je vše, co jsem si stihla uvědomit, než mě smetl příliv vzpomínek. Kéž by byly alespoň šťastné, z mých normálních dnů, a ne z těch zblázněných! Nechci je zažívat znovu. Právě mě pohltila vzpomínka, kterou to všechno začalo.

Je docela obyčejný den, jako vždy. Jdu vyzvednout ze schránky dopisy, také jako vždy. Rychle očima přelétávám dopis od kamarádky z Prahy. Dopisy pro rodiče jen přejezu očima. Pohled se mi zastaví na obálce z drahého papíru. Je na ní napsáno, že dopis má být doručen mně. Po otevření zjistím, že to je parte. Můj strýček Artur zemřel! Když jsem ho viděla naposledy, asi tak před rokem, byl naprosto zdravý. To je divné. Vždy mi připadal velmi podivínský, ale rozhodně jsem ho měla strašně ráda. Ještě si živě pamatuji, jak jsem mu jako malá sedávala na klíně a on mi vyprávěl strašidelné příběhy a legrační povídky. V dopise se dozvídám, že jsem zdědila rozlehlý pozemek v zapadlé vesničce, ve které strýc žil. Nachází se zde i zřícenina hradu. Jsem překvapená, nevěděla jsem, že mě měl tak rád. Věděla jsem sice, že neměl manželku ani děti, ale že by všechno odkázal mně? No, na tom nezáleží. Hlavně se musím dostat do vesničky, ve které strýc bydlel. Zajdu za notářem, všechno si ověřím a potom o tom asi řeknu rodičům...

Teď ale především musím zapojit veškeré své přesvědčovací schopnosti na to, aby mě rodiče pustili. Všechno to zaonačím tak, aby si mysleli, že jedu s kamarádkou na pár dnů na hory nebo stanovat...

„Mamíí, prosím! Pusť mě tam!“ škemrám o chvíli později. Taťka jednoduše říká: „Jestli ti to dovolí maminka, tak můžeš jet.“ A tím to pro něj hasne. Máma je těžký oříšek, ale když se ví, jak na ni, tak je poddajná jako beránek. Po asi třech dnech neustálého prosím a já budu hodná a nic se mi nestane, konečně svolí.

Co to dělám? Musím přece přemýšlet, tak proč se nechávám unést? Musím! Já se odtud dostanu. Ale ne, proč mě zrovna teď musí zaplavit vzpomínky? Nesmím se zabývat tím, co se již událo a musím se konečně soustředit na přítomnost. Jinak to se mnou bude špatné... No, už vlastně je. Ach ne, následuje další vzpomínka.

Zdržuji se ve vesničce, ve které žil strýc, ale do jeho domu se nedokážu jít podívat – hodně věcí by mi ho připomínalo. „Ten hrad musím prozkoumat,“ říkám si, „abych se nějak odreagovala ze špatné nálady.“ Bohužel se k tomu dostanu až po několika

dnech. Vyšplhám po strmém kopci až na vrcholek. Uvidím trosky z kdysi jistě vznešené stavby. Jedna její část ještě stojí – přízemí a sklepení. Přízemí jsem prozkoumala a zastavuji se u polorozpadlých, kovem pobitých dveří, vedoucích do sklepení. Mám nepříjemný pocit, že jestli ty dveře otevřu, něco se stane. Po chvíli překonávám svůj strach a otevírám je. Můj instinkt mi napovídá, abych nevstupovala, ale zvědavost je větší. Rozsvítím baterku a odvážně vstupuji. Kamenné stěny jsou porostlé mechem a lišejníky. Přestávám se bát. Nikde nevidím ani jedinou krysou. To mě uklidňuje.

Najednou cítím, že pod pravou nohou mám prázdnotu. Ze všech sil se snažím najít pevnou zem, ale bohužel jsem už příliš převážená dopředu. Padám. Není to taková hloubka, ale z díry se rozhodně jen tak nedostanu. Je to asi dva a půl metru. Nohu mám hodně naraženou, ale bolest skoro nevnímám, protože mnou projíždí strach až do konečků prstů. Chce se mi brečet, to se stane vždycky, když lezu, kam nemám. Ten neovladatelný strach mě pohání kupředu. Hledám něco, po čem bych mohla vylézt. Bohužel marně, jsem v pasti. Na stropu je něco napsáno, toho jsem si předtím nevšimla.

Čtu: „Jsme dvě, jsme křehké, a když se spojíme, svět zmizí. Co jsme?“ Co to má znamenat? No, teď nemám čas se tím zabývat. Ano! Konečně se mi vzpomínky podařilo alespoň trochu zkrotit. Myslím, že se mě zmocňuje klaustrofobie. Po asi pěti hodinách strávených v téhle díře mi už vážně začíná „šplouchat na maják“. Nikdy jsem netrpěla tímto typem strachu, tak proč tady ano? Začínám se chvět zimou a dostávám velikou žízeň. Hlad se asi dostaví až za chvíli. Co mě ještě potká dalšího?

Slyším kroky.... Počkat, to je zase vzpomínka! Poddávám se jí, už nemám dost síly. Kroky jsou stále zřetelnější...

„Pomoc!“ volám jako o život, no vlastně volám o život, o svůj život.

„Á, tady jsi, hledal jsme tě,“ slyším neznámý hlas.

Nechápu. On mě někdo hledal? Vždyť jsem teprve asi pět hodin pryč, to ještě nikdo nemohl vědět, že jsem spadla do téhle „pasti na Popelku“. Ale to je jedno. Hlavně, že mi pomůže. „Prosím vás, pomozte mi,“ nelze přeslechnout strach v mém hlase.

„Ale ovšem, že ti pomohu,“ řekne dotyčný laskavým tónem.

Šestý smysl mi napovídá, že to vše je strojené. Tentokrát ho uposlechnu. Napadne mě, že kdybych to udělala už předtím, nikdy bych sem nespadla.

„Myslel jsem, že jsi inteligentní a na něco takového mi nikdy neskočíš,“ říká neznámý spíše pro sebe.

„Co to má znamenat?“ usilovně se snažím vyznat v situaci.

Pokračuje: „Sledoval jsem tě už nějakou dobu.“

„Panebože, to je nějaký nebezpečně vyšinutý blázen,“ pomyslím si. Ve skutečnosti nemůžu promluvit, zdřevěněl mi jazyk.

Vysvětluje dále: „Ale stejně, jak jsi na to mohla skočit tak lehce? Tvůj strýček je samozřejmě zdravý jako rybička. Na jeho dědictví mám ale větší nárok já. Jsem jeho

syn, o kterém se neví... tedy teď už vlastně ano. Šel jsem za ním. Nejprve mi slíbil, že vše odkáže mně. Potom jsme se strašlivě pohádali a nakonec svou vůli změnil. A tak mi stojíš v cestě. Chci svoje dědictví. A až advokátovi dokážu svůj původ a ty tu nebudeš, je jasné, že všechno přejde na mě. Jo, moment, ještě je tu ta nepatrnost s tátou... To, že ještě žije, je malý problém... No, s tím si rychle poradím.“ Svůj monolog ukončil úšklebkem.

„Co jsem ti udělala?“ ptám se vyděšeně. Napadá mě, proč se s ním vůbec bavím? Vždyť je to šílenec. „Nejde o to, co jsi udělala, ale o to, co se stalo. Poděkuj mému drahému tatíčkovi. Ale teď už nemám čas, musím se postarat i o někoho jiného než jen o tebe. Jo, a jen tak pro tvou informaci, odsud nemáš šanci se dostat,“ ubezpečuje mě. No to mi velmi pomohlo. Cítím ještě větší beznaděj než předtím.

Tahle vzpomínka byla asi jen hodinu stará. Najednou se mi v mysli objevuje další, ale ta je úplně jiného druhu. Co tu dělá? Neměla jsem doposud jenom zlé vzpomínky? Ale rozhodně mám radost ze změny. Je z mého úplně obyčejného dne. Tehdy mi bylo asi sedm. Byla jsem na prázdninách u strýčka. Šli jsme na výlet k této zřícenině. Bylo nám hezky, navzájem jsme si dělali legraci jeden z druhého. Když jsme se vrátili, vyprávěl mi o ní několik pověstí. Většinou to byly žvásty o tom, že zde straší, a o Bílé paní. Ale byla mezi nimi i jedna, které jsem dříve nevěnovala pozornost, protože se týkala sklepení, do kterého se mnou nikdy nechodil, prý bych se moc bála. Teď se mi ale naprosto přesně vybavila. Vysvětlovala ten nápis na stropě. Dříve, když někdo na hrad zaútočil, zde prý existoval tajný průchod, kterým se dostala šlechta ven. Vchod byl údajně někde v těchto místech. Nejprve se musely otevřít malé padací dveře, potom bylo potřeba sejít po schodech a najít pod zemí zahrabaný nějaký přístroj, do kterého se zadala odpověď na hádanku. Nakonec se otevřel tajný průchod.

Proč jsem si na něco takového nevzpomněla dřív? Co když tohle jsou ty padací dveře, které prostě jen ztrouchnivěly stejně jako schody? To je velmi pravděpodobné. Prosím, ať je ta pověst pravdivá! Okamžitě začínám hledat náznak toho, že by bylo něco pod zemí. Na hlíně bohužel nejde nic poznat, takže musím začít uvažovat. Kam bych ten přístroj dala, kdybych ho potřebovala rychle najít, protože hrozí napadení? Já bych si našla nějaký bod, zvláštnost, u které bych ho schovala. Smýšleli takhle i lidé ve středověku? Zkusím to. Rozhlížím se po zemi a po stěnách. Myslím, že by to mohlo být pod tím výčnělkem ze skály. Snažím se něco vyhrabat. Bez nářadí to jde dost těžko.

Sláva! Narazím na dřevěnou bedýnku zapaštěnou do země. Otvírám ji. Je v ní zvláštní přístroj, vypadá jako starý psací stroj ze železa, který je ze čtvrtiny zrezivělý a má jednu páčku navíc. To musí být ono! Teď ale ta obtížnější část – přijít na odpověď. Bude to hodně těžké. Vůbec nevím, co to může být. Po půl hodině to vzdávám. To nezvládnou. Zavírám oči únavou. Také mě bolí hlava a je mi vážně mizerně. Alespoň že už přestaly ty vzpomínky. Počkat, to je ono! Když se spojíme, svět zmizí! Zavřela

jsem oči. Zmizel pro mě svět. Určitě to je ono. Co jiného by to mohlo být? A proč mě to nenapadlo už dřív? Proč mě napadaly takové absurdní věci jako zbraně hromadného ničení, když ve středověku nic takového nebylo? Teď už se tím nesmím zabývat, strýčkovi jde o život.

Něco v koutečku mozku mi říkalo, že to nebude fungovat, taková šílenost nejde. Možná zde tajný průchod byl, ale pravděpodobně už je dávno zbořený... Tento tichý hlásek jsem okamžitě potlačila. Zbláznila bych se, kdybych neměla naději. Zkousím naťukat odpověď: víčka. Třesou se mi ruce, málem se přehmátnu. Co bych měla zmáčknout teď? Asi tu páčku. Čekám.... Nic. Oči se mi zalévají slzami, takže to bylo vše marné... Proč jsem se vůbec snažila? Pomalu se s tím začínám smířovat.... Takže zde zemřu. Nikdy by mě nenapadlo, že skončím takhle... Uslyším zvuk. Je to to, co jsem si asi nejvíce přála, i když zní strašidelně. Otočím se. Vidím, jak přede mnou o sebe drhnou kameny a otevírá se tajná chodba. Vše bylo zamaskované tak, abych si ničeho nevšimla. Uvědomuji si, že život je ten největší dar a že právě teď se stal zázrak.

Přede mnou se rozevře dlouhá strašidelná chodba. Za normálních okolností bych do něčeho takového nevstoupila. Jestli si mám ale vybrat mezi smrtí a touhle chodbou, má volba je jasná. Jdu vpřed a ať se stane cokoli, nemůže to být už horší. Chodba je opravdu děsivá. Mám velmi bujnou fantazii, takže si dokážu představit tolik věcí, které by se mohly stát... místy je zde propadený strop, ale dá se to přelézt. Konečně! Už jsem pomalu zapomněla, jak vypadá sluneční světlo. Tamhle je východ, jsem zachráněná. Jak krásné je být na tomto světě... Ale teď musím pomoci strýčkovi! Takový dobrák jako on si zaslouží to stejné privilegium jako já – žít. Snažím se co nejrychleji seběhnout z kopce, což není jednoduché s naraženou nohou. Několikrát upadnu, ale toho si nevšímám. Běžím k nejbližší policejní stanici, která je bohužel pěkně daleko. Stihnu to?

Bude ještě naživu, až přijdeme? Z posledních sil dobíhám na místo. Vcházím a jdu k prvnímu policistovi, kterého potkám.

„Rychle pojdte se mnou a zabráníte vraždě!“ křičím na něj. Jsem na pokraji zhroucení. Následuje mě skoro každý, kdo zde byl. Jsme téměř u domu, kde strýc bydlí, přece jsme sem nešli zbytečně. Nohy se mi pletou, už nemůžu chodit, jsem příšerně unavená. Jeden policista vyráží dveře. Slyším hlas, na který nikdy nezapomenu: „Teď za to zaplatíš. Jak jsi mohl dovolit, aby to zdělila ta holka? Ale to je jedno, stejně už mi nezavazí.“

„Cos jí udělal?“ křičí strýček. „Postaral jsem se o ni, stejně, jako to udělám s tebou,“ pokračuje údajný syn. Slyším odjišťování pistole. Přišli jsme pozdě! Vtom se na mého povedeného bratrána vrhá jeden z policistů. Ozve se výstřel. Někdo je zraněn, běžím mu na pomoc. Ostatní se mezitím vrhají na útočníka. Dostali ho! Zranění jsou naštěstí jen povrchní, ale stejně je zapotřebí doktora. Někdo se o to už postará. „Strýčku! Mám takovou radost, že jsi naživu!“ volám. „Já jsem také strašně rád,“ říká ještě vystrašeným hlasem a pokračuje: „A co ty? Co ti udělal? Jak ti je?“

No to je celý on. Přijde s několika otázkami najednou. „Je mi fajn,“ uklidňuji ho a doufám, že to tak zní, ale asi to prokoukl. Obejme mě.
„Jsem tak šťastný, že jsme oba naživu,“ říká.
„Já také,“ přitakávám.

Konečně bude vše zase normální, uvědomím si. Je to úžasný pocit. Tato historka byla velmi vzrušující, ale rozhodně jsem ji nechtěla prožít. Oživila sice můj nudný život, já bych se jí ale klidně vzdala. Jednu věc jsem si v tom temném vězení uvědomila – odted' si budu vážit už jen toho, že tady můžu být.

Doma se mě máma ptala: „Tak co, jak ses tam měla? S kamarádkou jste jistě vymyslely spoustu zajímavých her a určitě tam nebyla taková nuda jako tady. Tak co, dostala ses tam za hranice svých všedních dnů?“ Máma se usmála nad tím, jaká slova zvolila. „Jo, to teda dostala,“ odpověděla jsem. Máma jenom nechápavě zvedla obočí. Asi jí to budu muset vysvětlit, ale to nechám na jindy...

Lucie Lukačovičová

Toro dragón

(vyjde ve sborníku „Legendy: Draci“, nakladatelství Straky na vrbě)

Jakákoli další slova by stejně zanikla v povyku místních, jímž uvítali kytaristu, který se usadil na stole a sáhl do strun. Další obdivné výkřiky zazněly v okamžiku, kdy mezi hosty vkráčela tanečnice. Vysoká, snědá, husté uhlově černé vlasy spletené v copu. Na sobě krvavě rudé šaty s širokými volány.

Někdo si hbitě přitáhl *cajón*, dřevěnou bednu, která při úderu zazněla jako buben. Vedle kytaristy si přesedl zpěvák a začal vytleskávat divoký, složitý rytmus.

„*Vamos, vamos, al compás!*“

„Bodega del Rincón mívá představení flamenca,“ rozzářil se Neuman. Tanečnice se obrátila jeho směrem, jako by ho slyšela a rozuměla. K tleskání se připojily tóny kytary a dívka se vrhla mezi stoly jako vichřice.

Špička a podpatek podbité drobnými hřebíčky doplňovaly rytmus. Španělka prudce zavířila sukněmi a vzápětí strnula, schoulila se. Mihnutí odhalených paží, divoký pohled. Naříkavý hlas zpěváka se rozlehl mezi zdmi, co do slov téměř nesrozumitelný, ale plný touhy a smutku.

Dívka se otáčela ve spirále, prudkými úkroky a švihnutím copu mátlá oči, které ji pozorovaly. Byla jako živoucí plamen, tu a tam zachycený ve zpomaleném čase, přelévající se zvolna sám v sobě, aby vzápětí náhle vyšlehl. Jakmile se ocitla na dosah, ladně natáhla ruku k Tomášovi. Zavrtěl hlavou. *Ne, vážně, nemám náladu tančit. Ne teď.*

Opakovala gesto, tmavé oči jí zářily vytržením z rytmu a z pohybu.

„No tak běž, seňore, na co čekáš?“ pobídl ho Neuman. Tomáš se chopil dívčiny ruky a vytáhl se zpoza stolu. Rychle pochytil rytmus a přidal se k tleskání. Španělka začala vířit kolem něj, jako divoká, krvavě rudá vlna.

(...)

Tomáš se ohlédl právě včas, aby viděl Keleosinu hubenou postavu stát mezi dveřmi Bodegy. Neuman už byl venku na ulici, s nezaměnitelným místním přízvukem si hlasitě povídal s jakýmsi Španělem a rozmáchle přitom gestikuloval. Keleos pozvedla dva prsty ke rtům, smluvené znamení, že se sejdou v Casa Silenciosa, Tichém domě, kde měli pronajaté apartmá. Tomáš kývl, že rozumí.

Jak se programátorka vytratila ven, už neviděl. Výhled mu zastínila záplava černých vlasů, které se rozpletly z copu snědé tanečnice. Hospodský všem naléval pálenku na kdovíčí účet.

„¡Salud! ¡Salud!“ připíjeli si všichni hlučně.

„¡A la corrida!“

„¡Sí!“

„¡Y los toros!“

„¡Sí!“

„¡Y las mujeres!“

Smích, povyk, ťukání sklenic.

Vysoký Sevillan si zapálil kořalku a s úklonou směrem k tanečnici do sebe pohárek obrátil. Ostatní ho začali napodobovat, předvádět se a handrkovat. Někteří se spálili, jiní ne, ale dívka se rozhodně usadila na stůl vedle Tomáše a zjevně měla v úmyslu tam setrvat.

Okolosedící muži se začínali obracet za ní. Někdo s rezolutním bouchnutím postavil před Tomáše skleničku a hodil mu laciný umělohmotný zapalovač.

Tomáš věnoval kořalce uvážlivý pohled. Pak sáhl do košíku na pečivo a ulomil kousek chleba. Když ho máčel do alkoholu, měl už plnou pozornost všech přítomných. Beze spěchu nabodl chleba na obratně uzmutou vidličku a škrtl zapalovačem. Hořící sousto nesl ke rtům, jako by zvolna jedl.

Jak to vůbec dělají polykači ohně? napadlo ho v tu chvíli. Nejspíš nesou oheň shora, obloukem, a zakláníjí hlavu, aby jim plamen neožehl patro. Což právě mne, takříkajíc, nepálí. Stáhl chleba z vidličky a přežvýkl, odolal pokušení nechat problesknout oheň mezi zuby. To už by bylo přece jenom trochu... přetažené za hranice dobrého vkusu.

Vzápětí vypukla vřava. Někteří uznale povykovali, vytáhlý Španěl, který první přišel s nápadem na hru s ohněm, se rozhodl trik napodobit. Tanečnice se opřela Tomášovi o rameno a cosi zašeptala. Přes změť hlasů ji ani pořádně neslyšel, natož aby jí rozuměl, když oba jeho tlumočníci – Keleos a Neuman – byli kdovíkdě.

Španěl se posilnil několika panáky a dal si horké sousto. Byl dost chytrý na to, aby si pospíšil, než se rozžhaví vidlička, a chleba stáhl zuby, takže si nespálil rty. Jenom jazyk a patro. *Zvládl jsi to velmi slušně. Jen počkej, až vystřízlivíš a tělo přijde k sobě,* popřál mu Tomáš v duchu.

Osazenstvo se teď obrátilo zpátky a čekalo, čím Tomáš soupeře překoná. Tanečnice mu stiskla ruku, v očích jí na okamžik probleskly obavy. *Má strach, že se mi nepovede soupeře trumfnout? napadlo ho. Nebo že se spálím, když si hraju s ohněm?*

Na baru ležela dlouhá dvouzubá vidlice. Tomáš ji sebral, cvičně s ní mávl vzduchem v nápodobě šermířského výpadu a naznačil, že by hroty potřeboval něčím omotat. Tanečnice k němu přešla s vyzývavým pohozením hlavy. Prudkým trhnutím si

odpárala ozdobný rukáv a podala ho Tomášovi. *Díkybohu, žádná umělina*, zhodnotil v duchu. Pevně látku omotal kolem vidlice a velkoryse ji vymáchal v kořalce. *Ne, že bych to potřeboval, ale buďme styloví*. Vyhrnul si rukávy a škrtl zapalovačem.

Přítomní nejdřív vyjekli, pak ztichli. Tomáš si beze spěchu přejížděl improvizovanou pochodní před holé paže, plameny mu olizovaly kůži. *Vypadají... přítulně*, blesklo mu hlavou. *Doufám, že mi nechytne košile. Tuble mám celkem rád*. Zaklonil hlavu a teatrálním gestem napodobil polykače ohně. *Dělám to špatně*, všiml si. *Obyčejný člověk by si tímhle způsobem spálil ruku*.

Přivřel ústa a plamen se zmenšil nedostatkem vzduchu. Dav propukl v pochvalný jekot, dupání, bušení do stolů a drnkání na kytaru.

V tu chvíli kdosi Tomášovi prudce trhl loktem. Látko naštěstí držela pevně, ucítil jen slabé bodnutí na patře.

Tanečnice vykřikla vztekem a leknutím. Tomáš zaťal zuby a protáhl vidlici přes rty ven, aby s ní v příští vteřině praštil protivníka do obličeje. Naštěstí jen tupou stranou, ale o to důkladněji. Vysoký chvastoun se skácel na zem a nevypadal, že by chtěl vstávat a pokračovat ve rvačce.

Tomáš mu důrazně plivl do obličeje cár dohořívající látky a za uznalého řevu shromážděných vyšel ze dveří.

Lucie Lukačovičová (*1980) – patronka Vyškovského cedníku 2009

Narodila se v Praze, vystudovala antropologii a knihovnictví na FF UK. Je patronkou soutěže O loutnu barda Marigolda a editorkou sborníků, sestavovaných každoročně z hodnocených prací. Rovněž už několik let vede kurzy tvůrčího psaní v rámci Dětské mensy a DDM Praha 8. Její povídky vycházejí v časopisech Pevnost, Dech draka a Fantázia, stejně tak v jednotlivých sbornících (Kláster slasti, Kostky jsou vrženy, Tváře budoucnosti, Písně temných věků etc.)

Stala se vítězkou Ceny Karla Čapka 2001 a 2007, mnohokrát se umístila mezi publikovanými díly v soutěži O rukavici lorda Trollslayera (sborníky Drakobijci). Často tvoří se spoluautory, zejména se svou sestrou Petrou. Mezi její zájmy patří kromě psaní také cestování, tanec, cizí jazyky, kresba a kaligrafie, ať už evropská nebo asijská.

Zdroj: <http://ikarie.cz/clanek/lucie-lukacovicova>

Tento Sborník vydaly společně Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově a Tři brány,
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci Vyškov
Březen 2010
K vydání připravila Zdeňka Adlerová
Vychází za finanční podpory Komunitní nadace Tři brány